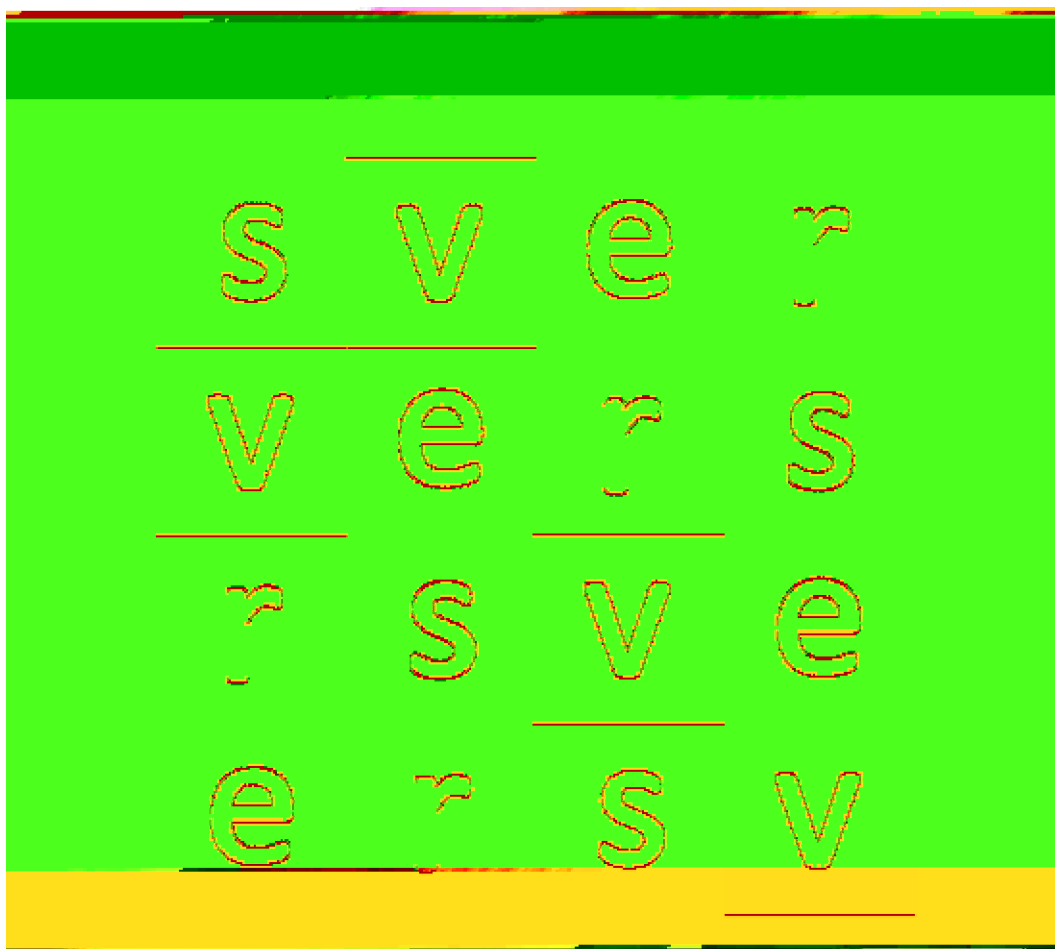

r

s

FIKON

Fiatalok Konferenciája

Verstan, poétika, trópusok –
a 15–17. századi Európában

Rezümék

Szeged, 2013. október 10.

e

v

Bartók Zsófia Ágnes

Az ELTE *Magyar reneszánsz és kora* doktori program doktorjelöltje vagyok. 2005 óta dolgozom a Bárczi Ildikó által elindított *Sermones compilati* nevű kutatócsoportban. Disszertációm témája az *Érdy-kódex* exemplumai. Ezzel párhuzamosan készítem a nyelvemlékkódexek exemplumainak adatbázisát, illetve részt veszek a Horváth Iván vezette *A magyar világi költészet kezdetei* című kutatásban.

Vers–próza határesetek a nyelvemlékkódexekben

A szegedi irányítás alatt készülő Régi Magyar Vers Adatbázis verstani leírása lehetővé teszi olyan szövegek felvételét is, melyeket korábban – egy-egy verses jegyük ellenére – prózaként kezelt a szakirodalom. A versesség felé elmozduló szövegek halmaza óriási, számos szöveg megítélése pedig bizonytalan. Ennek a határterületnek az adatbázisba való beillesztését bizonyára úgy lehetne a legkönnyebben megvalósítani, ha együttműködés alakulna ki prózával foglalkozó adatbázisok és a repertórium között.

Disszertációmhoz elkészítem a magyar nyelvemlékkódexek exemplumainak szövegközlést és kulcsszavakat is tartalmazó adatbázisát. Érdekesnek tűnne ezen exemplum-adatbázis bizonyos elemeinek a Régi Magyar Vers Adatbáziséval való összekötése. Előadásomban azt mutatnám be, hogy a nyelvemlékkódexek exemplumai közül milyen típusú szövegeket lenne érdemes felvenni az adatbázisba, illetve hogy még milyen egyéb pontokon kapcsolódhatna össze a két adatbázis.

Erdődi Alexandra Anita

2012 szeptemberében kezdtem a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán a magyar szakot. 2013 februárja óta a 17. századi versadatbázis (RPHA 17.) építésében is részt veszek. Szeptemberben pedig megkezdtem a Reneszánsz- és barokk-kutatás speciális képzést az egyetemen.

Gróf Balassa Bálint: Udvarlásból közepes, költészetből elégséges (Egy középszerű költő metaforái és „stílusszintjei”)

Előadásomban gróf Balassa Bálint Bánom, hogy úgy búsulok... kezdetű versét vizsgálom metaforák és stílusszintek terén. A problematika oda vezethető vissza, hogy Balassa e művét több szakaszra lehet felosztani és ezek nem egységesek, hanem különböző témákat próbál meg kibontani.

A legnagyobb teret a szeretett nő hűtlensége kap, melyet szexuális metaforával próbál érzékeltetni és ezzel együtt stílusszintet is váltani, de ez nem történik meg tökéletesen. Viszont párhuzamba állítható a *Balassa János éneke solymocskályárul* című verssel, mert így kiderülnek Balassa Bálint középszerűségei. A metaforái nagyon egyszerűek, a stílusszint-váltás pedig csak annak látszata, álstílusszint-váltás. Emellett az udvarlásba rejtett bírálatot is érdemes megvizsgálni.

Balassa Bálint középszerűségét nem lehet szó nélkül hagyni, azonban ez nem egyedi, így a Madách Gáspár-jelenséget is meg kell említeni. Tehát Balassa nem tartozik a régi magyar irodalom nagy tehetséggel megáldott költői közé.

Garadnai Erika

A Miskolci Egyetem hallgatójaként szereztem magyar-történelem szakos diplomát. Ezt követően az egyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájának hallgatója voltam klasszikus szövegtudomány szakirányon. Kutatási témám: a 17. század második felének polemikus irodalma, illetve a *felső-magyarországi hitvita*.

A gúnyversek szerepe és funkciója a *felső-magyarországi hitvitában*

Az előadás a 17. század második felében keletkezett, 1663 és 1672 között zajló, már a kortársak között is az iratok szellemeskedő, durva, vaskos nyelvezetéről elhíresült református–katolikus polémiának, a *felső-magyarországi hitvitának* a szövegeit vizsgálja. Ez a vita Sámbar Mátyás jezsuita szerzetes, Matkó István felsőbányai prédikátor, Pósa János sárospataki professzor és Czeglédi István kassai lelkész között zajlott. E hitvitázó szövegek bevezető részeiben több olyan magyar nyelvű gúnyvers is olvasható, mely elsősorban a polémia belső szövegösszefüggéseinek viszonyában értelmezhető. Matkó István *Bányász Csákány* (1668) címmel kiadott könyvének végén, toldalékban, valamint Czeglédi István *Redivivus Japhetke* (1669) című iratának elején szerepelnek a vitaellenfelet, a térségben térítő jezsuita szerzetest, Sámbar Mátyást kigúnyoló versikék, „rhythmusok”. A költemények az RMKT XVII/10. kötetében is megtalálhatók.

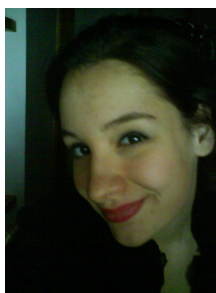
Az előadás célja, hogy e hitvitázó szövegek lapjain szereplő magyar nyelvű gúnyverseket bemutassa és feltárja a vita argumentációjában betöltött szerepüket. Fő kérdésünk az, hogy milyen funkciót töltöttek be e gúnyversek a hitvitában, illetve hogy a választott versforma, az ekhós-vers, milyen parodisztikus lehetőségeket rejtett magában, s maga a forma milyen módon erősítette a hitvita szövegének „gúny-jelentését”.

Hornung Renáta

1993. január 18.-án születtem Nagyatádon. Érettségit és pénzügyi-számviteli ügyintéző szakmát Kaposváron a Noszlopy Gáspár Közgazdasági Szakközépiskolában szereztem. Jelenleg a Kaposvári Egyetem másodéves magyar hallgatója vagyok. Szakdolgozat és TDK dolgozat témaként valószínűleg a kert megjelenését fogom vizsgálni a régi magyar irodalomban.

Sánta Zsófia

Nagykanizsán születtem, középszintű tanulmányaimat a Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola gimnáziumi részén végeztem.

Jelenleg a Kaposvári Egyetem másodéves, magyar szakos hallgatója vagyok. Úgy tervezem, mostani előadásunk témájából írom majd a szakdolgozatom.

Nagyon érdekesnek tartom magát a toposz-kutatást és a benne rejlő lehetőségeket, ezt kívánjuk majd bemutatni előadásunkban.

„Ez világ, mint egy kert.” A kert-toposz Rimay János költészetében

Előadásunkban arra a kérdésre keressük a választ, hogy termékeny lehet-e Rimay János költészetét a toposzok mentén olvasni. A szerencse-felfogás különböző toposzainak jelenlétét már többen vizsgálták, de ezen kívül is sok toposzt találhatunk költészetében. Talán nem túlzás azt állítani, hogy a toposzaira vonatkozó kutatások fontos adalékokat adhatnak sokrétű költészetének megértéséhez. A kert-motívum különböző változatai például többször felbukkannak költészetében, annak kitüntetett fontosságú toposzaként. Arra keressük a választ, hogy hányféle jelentésárnyalattal szerepel költészetében ez a helyszín?

Káldy Sára (SZTE)

Gróf Balassa Bálint *Bujkálsz, s nyilván van szépséged* kezdetű szerelmes versének értelmezése

Előadásomban a 17. századi költő, gróf Balassa Bálint (1626-1684) egyik versének értelmezését végzem el, megkísérlem összegezni és alkalmazni azokat a szempontokat, melyek hasznosak lehetnek a korpusz hasonló témájú verseinek értelmezésénél is. A verstani és retorikai szempontok szerinti értelmezésen túl azzal a jelenséggel foglalkozom, (ami egyébként több Balassa versre is jellemző) hogy az akrosztichon (BALASSA BÁLINTHÉ) által megszabott vershossz, s a formai kötöttségek betartása mellett a költő kevésbé boldogul a gondolatok átadásával. A *Bujkálsz, s nyilván van szépséged*,... című versben a bonyolult formához összetett mondandó társul, ezért tökéletesen lehet rajta szemléltetni a fent említett jelenséget. Attól függetlenül, hogy az összetett gondolatok kifejezésére irányuló költői szándék megvalósul-e vagy sem, a vers elemzése során hasznos megfigyeléseket tehetünk a Balassi-hagyomány még ekkor is erős jelenlétével kapcsolatban.

Kaposi Kriszta

Az ELTE BTK Irodalom- és kultúratudomány MA középkori és kora újkori irodalom szakirányos hallgatója vagyok, valamint a Régi Magyar Irodalom Tanszék gyakornoka. Érdeklődésem középpontjában a kora újkori irodalom- és eszmetörténet, valamint a régi irodalmi szövegek filológiai és textológiai kérdései állnak. Fő kutatási témám a Névtelen szerző barokk *Comico-Tragoediája* és történeti-irodalmi kontextusa. A Verstan, poétika, trópusok konferencián a darab trópusainak enargetikus hatását és affektusretorikai jelentőségét vizsgálom.

„Tropi..., qui excogitati sunt, ut res quasi picta similitudine quadam fieret illustrior”

A Névtelen *Comico-Tragoedia* trópusai és affektusretorikai jelentőségük

Előadásomban a *Névtelen Comico-Tragoedia* trópusainak enargetikus hatását és affektusretorikai jelentőségét vizsgálom.

A költői képek és különféle retorikai alakzatok rendkívül széles választékban hatják át a Névtelen szerző *Comico-Tragoediáját*. A mindeneket elragadó Halál könyörtelenségét és a Pokol valamennyi természeti törvényt felülmúló kínjait és hihetetlen borzalmait megverselő jelenetek erősen retorizált megformálásmódja mindenekelőtt az olvasók morális figyelmének felkeltésében játszhatott nélkülözhetetlen szerepet. A túlvilág perspektívájának az elsősorban a hypotyposisszal, vagyis a Pokolban várható szörnyűségek és megpróbáltatások részletezésével történő felvillantása, valamint az egyes jelenetekhez kapcsolódó szereplői megszólalások kiváltképp metaforákban bővelkedő stílusa ugyanis a *félelem* és a *rettenet* felkeltésének prédikátorszerzői szándékát szolgálják: A halál és a pokol fogalmaihoz kötődő (implicit és explicit) metaforák, illetve metaforikus kifejezések, valamint az ezekkel komoly oppozíciót alkotó, s tudatos kontrasztként megjelenített mennyországra referáló szóképek a lélek megindítását célozva az egyéni ájtatosság elérésének eszközeiként vannak jelen.

A szöveg trópusainak affektusretorikai vizsgálata elgondolásom szerint nem csupán a *Névtelen Comico-Tragoedia* elemzési szempontjait gazdagíthatja, de érdekes adalékokkal szolgálhat a korszak eszmetörténetéhez és a prédikációk műfajcsoportjában megfigyelhető azonos funkciójú retorikai irányvonalnak a megértéshez is.

Molnár Dávid

1986. július 28-án születtem Szegeden. Tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán Magyar nyelv és irodalom szakán, Régi magyarországi szakirányon végeztem. Jelenleg ugyanitt az Irodalomtudományi Doktori Iskola Régi magyar Irodalom programjának Ph. D. hallgatója vagyok, az unitarizmus kora újkori történetével foglalkozom.

Franconius Daniel versgyűjteménye

Franconius Danielt korának legjobb unitárius költőjeként tartották nyilván. 1612-ben Lengyelországban megjelent latin nyelvű versgyűjteményét, az *Illustrium virorum ominát* a magyarországi kutatók eddigelé mégsem vizsgálták, noha a munka magyar vonatkozásai tagadhatatlanok. A különböző unitáriusokról/unitáriusokhoz (!) szóló rövidke szövegek (Radecius, Dudith, Szőrös Mátyás, Bocatius stb.) között ugyanis nem egy olyat találunk, amely magyarországi vagy épp erdélyi gondolkodót állít középpontjába. A kicsiny költemények arra inspirálják olvasójukat, hogy rekonstruálja azt, miképp ismerhette szerzőjük azokat a személyeket, akikről a versek a szólnak. Az előadó tehát történeti kontextust kíván teremteni a szövegeknek, s bízik abban, hogy azok méltó helyükre kerülnek a maguk furcsaságával.

Samu Eszter

Samu Eszter vagyok és 21 éves, jelenleg az SZTE-BTK magyar szakos másodéves hallgatója vagyok. Az előző két szemeszterben ismerkedtem meg Balassa Bálinttal és verseivel *Az adatbázis építés alapvonalai* című szeminárium keretén belül. Továbbá nagyon szeretem még Pesti Gábor és Heltai Gáspár fabuláit. Az irodalmon kívül még a filozófia illetve a pszichológia érdekel és C. G. Jung könyveit szoktam olvasni a szabadidőmben. Van egy könyv az ún. „könyvek könyve” amelyből szinte minden alkotás merítkezik és ez ugyebár a Biblia. Hazudnék, ha azt állítanám, hogy rendszeresen olvasom, de minden nyáron egy részt mindig elolvasok többször és próbálom a magam módján értelmezni. A legérdekesebb és egyben

legérthetlenebb rész számomra a Jelenések könyve.

Legyen magyar strofika!

A régi magyar irodalomban talán kijelenthetem, hogy Balassi Bálint költészete a legismertebb, és verseinek struktúrái az utód költészetére inspirálóan hatottak. Jelenleg Magyarországon a strófacutatás gyerekcipőben jár, ellenben a francia irodalomban a változatos strófaszerkezetnek köszönhetően nagyon fejlett kutatási terület. A régi magyar irodalomban (1536-1600) a versek strófaszerkezetére az **izo-szabály**, vagyis az egyformaság szabálya volt jellemző, talán ez a homogenitás magyarázza a strófacutatás elmaradottságát.

Tanulmányom tárgya nem Balassi Bálint költészete, hanem **Gróf Balassa Bálint** *Bujdosván tétova repdesek* kezdetű versének a struktúrája. Balassa a XVII. századi barokk költészetben Balassi Bálint successoraként, ismert katolikus költő volt. Számos verse a trópushasználat túlburjánzása miatt nehezen befogadható. A stilisztikai eszközök, a terjedelem, a forma és a trópushasználat mennyiségében, illetve minőségében is figyelemre méltóan differenciált a vers. Az előző sorokban említettem már, hogy a vers struktúrája érdekel, de mitől struktúra a struktúra? **Mitől egységes a mű?** Ezekre a kérdésekre találtam meg a választ a kutatásom során amelyet előadásomban részletezni kívánok.

A mű rímelése: **AABBC visszatérő rím**, amely nagyon ritka és különösnek tűnhet, a C rím bevezetése mégis nagyon indokolt. Retorikailag átvizsgálva a genus deliberativumot, vagyis a tanácskozó beszédet célozza meg. A kétségbeesés bizonytalanságával, a reménytelenség érzésével leginkább a szerelem káros, felőrlő voltát hangsúlyozza.

Az első versszakról a **részletezés** eszközével jut el a második versszakra, és ellenségeit fejti ki, hogy aki nem árt cselekedettel, az szóval árt: „**Ejt mégis sok mérges szót/ az kiért tőlem is jót /nem várhat**”. Ez maga a szerelem metonímiája. A második strófától a **fokozás** segítségével jut el a következő stróféig. A 3. versszakban a keserű lemondás uralkodik, amely a 4. strófában egy hasonlat mentén kibontott **exemplummal** teljeseedik ki. A 4. versszak a bizonytalan remény fázisa, amely a mitológiai Tantalus történetével igazolható, tehát az exemplum a kín és a haszontalan vívódás, és a küzdés fázisát mutatja be.

Az 5. strófában Balassára jellemző módon, a **szerencse**, mint **toposz** realizálódik, és a zárlat egy 6. strófát kezd meg, amely mindössze egy szó, a **sólyom**. A sólyom egyfajta keretbe foglalja a verset, mivel az első strófában is madár-motívum található. Interpretációmát summázva, a vers egységét a részletezés, a fokozás, az exemplum-kibontás, a keretbe foglalás, illetve az ismétlődő strófaszerkezet ad.

Schelhammer Zsófi

Ötödéves (MA másodéves) hallgató vagyok a Pécsi Tudományegyetemen, magyar szakon, régi magyarországi irodalom szakirányon. A BA-s szakdolgozatomat Szilágyi Mihály és Hajmási László históriájáról írtam, tavaly a Kerényi Károly Szakkollégiumba is ezzel a témával felvételiztem és adtam elő a konferencián. Jelenleg a *Cantio de militibus pulchra* című históriával foglalkozom közelebbről.

„Akkor az vitézek így jártak vala” – A *Cantio de militibus pulchráról*

Dolgozatomban a régi magyar irodalom egy, az átlagosnál problematikusabb szövegével, a *Cantio de militibus pulchrával* foglalkoznék bővebben. Tanulmányom egyik fő tárgya amellet érvelni – figyelembe véve a vers viszonyát Tinódi Sebestyén költeményeihez, strófái vizsgálatának eredményét és keletkezési korának szövegterjesztésre vonatkozó gyakorlatát –, hogy az ének írásban keletkezett. Ehhez az eddig e témakörben megjelent írások közül főként Jankovits László *A szóbeli kultúra és a Cantio de militibus pulchra* című tanulmányát venném górcső alá.

Dolgozatom további felvetése, hogy érdekesebb lenne, ahelyett, hogy történetileg hiteles dokumentumként kezeljük, esetleg paródiaként tekinteni rá. Erre utal többek között a nevek jegyzéke, adatok oly túlzott részletezése, mely egyértelmű kísérlet, hogy a fikciót valóságként adja el, illetve a szereplők cselekedetei, jellemábrázolásuk is.

Simon Zsolt

Az ELTE-BTK magyar szakán vagyok másodéves hallgató, irodalomtudomány szakirányon. Kutatási területem a régi magyar ráolvasások szövegépítkezése, és keletkezése. Későbbi tanulmányaimat is a középkori magyar irodalom terén szándékozom folytatni.

Erdőn jár vala, lebeke tárgy

Középkori magyar nyelvű verseinknek kevesebb, mint 2%-át alkotják ráolvasások. Olyan tiltott, vagy hivatalosan elő nem írt áldásszövegek vagy azok részletei ezek, melyeket eleinte egyházi személyek alkalmazták, majd a népi gyógyítók körében is elterjedtek. Ezek közül kiemelt figyelmet érdemel a Szelestei-féle ráolvasás, mely motívumaiban látszólag eltér a műfajra jellemző, keresztény elemeket felsorakoztató versektől. A magyar irodalmi megszokások rögzülésének hajnalán, 1516-18 között jegyezte le Gosztonyi János győri püspök, egy olasz könyv táblájának belső oldalára.

A lejegyzésben a sorok tagolása, a ráolvasó imádságokban megfigyelt szövegépítkezések alapján, tudatos rendezést mutat, ahogy a szövegben előforduló pontok is ritmikai tagolójelekként működnek. A varázsige, ahogy a címe is mutatja lófekély, tehát lovak megbetegedései ellen nyújt védelmet, hasonlóan számos más bájló imádságokhoz. A versben szereplő motívumok 13. század utáni jelentést hordoznák, tehát a mű keletkezése is a lejegyzés, és e közé a dátum közé tehető. Csupán három további ráolvasás ismert, melyek a Szelestei-féle szöveg ismeretében keletkezhetnek, ezek közül, a leghívebb és kibővített változat a Zichy család levéltárából származik, a 17. századból.

Az előadás során új megvilágításba kerülnek a varázsige keletkezését érintő nézetek, azaz a pogány eredet helyett a keresztény származás lesz helytállóbb, továbbá a verses rész ritmikai tagolásához is új alternatívát kínál.

Szádoczki Vera

Egyetemi tanulmányaimat a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen végeztem latin-magyar nyelv és irodalom szakon, emellett Régi Magyarországi Irodalom specializációt is végeztem. Mindkét diplomámat 2009-ben szereztem meg, és még ebben az évben felvételt nyertem a doktori iskolába, szintén a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen. Témám a XVIII. századi neolatin

elégiaköltészet Magyarországon, szűkebben pedig Makó Pál költeményei. Jelenleg az MTA-PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport segédmunkatársa vagyok, és magyarországi katolikus népénekekkel foglalkozom.

Neolatin elégiaköltészet a XVIII. századi Magyarországon

A XVIII. század elejétől egy visszalatinosítási folyamat indult el Magyarországon, mely megmutatkozik a kor költői termésén is: tömegével készülnek a latin nyelven írt versek, melyek gyakran csak kéziratban maradtak ránk, olykor nyomtatásban is megjelentek. Ezek jelentős része az elégia műfajába tartozik. Ez a tény számos problémára világít rá. Először is, hogy mit értettek ebben a korban elégián, egy műfajt-e vagy egyszerűen csak versformát. Másrészt, hogy a versírás olyan iskolai gyakorlat volt (s ebben a jezsuita oktatás jeleskedett leginkább), melyet mindenkinek tanulnia kellett, s emiatt a kor költői termése igen változó minőségű. Különböző tankönyvek, poétikák, iskolai jegyzetek (pl. Cypriano Soares, Mösch Lukács, Hellmayr Antal stb.) tárgyalják, hogyan kell tökéleteset alkotni ebben a műfajban, és ezek gyakorlati megvalósulására is maradt fenn anyag a jezsuiták győri és kolozsvári intézeteiből. Végül érdekes sorra venni, kik voltak azok az ókori (pl. Ovidius, Propertius, Tibullus) és humanista (pl. Petrus Lotichius Secundus, Sidronius Hosschius) költők, akikre a versírás során támaszkodtak a szerzők. A fent nevezett tankönyvszerzők és költőelődök alapján érvényesek a megállapított konklúziók a korábbi századokra is.

Tót Krisztina

Tót Krisztina vagyok, 2012 szeptemberében kezdtem meg tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának magyar szakján. Azóta veszek részt a 17. századi magyar versadatbázis (RPHA 17) készítésében. 2013 szeptembere óta a Reneszánsz és barokk kultúra specializáció rejtelseibe merülve élem mindennapjaim.

Interpretáció, mint szükséges rossz?

A XVII. századi, magyar nyelvű verses anyag feldolgozása, adatbázisba történő beépítése folyamán a szegedi munkacsoport kiemelt figyelmet fordít a műfaji és önreflexiós mátrix kialakítására, fejlesztésére, illetőleg a toposzok kutatásának problematikájára.

Én a repertórium kiépítésének műfaji, retorikai, poétikai kérdéseit tárgyaló munkafolyamatához csatlakoztam, melynek során már a kezdetekkor felmerült a versek feldolgozása alatt végzett interpretációs folyamat létjogosultságának kérdése. Alapkonceptcióként végül ennek szükségességét elvetettük, csupán a lényegesnek tűnő elemek rögzítésére szorítkoztunk, mellőzve a lehetségesen fennálló olvasatok felvezetését, bízván az adatbázis használójának egyéni intuíciójában.

Jelen előadásomban eredetileg az egység mellőzésének bemutatását tűztem ki célomul Balassa Bálint „Békóban már, egyben hogy jár” kezdetű versében. Munkám előrehaladtával azonban – olvasattól függően – minden, elméletemet alátámasztó érv mellé társult egy-egy ellenérv is. Az egység elleni argumentáció fokozásával paralel módon egyre élesebben rajzolódott ki egy másik szemszögből könnyen értelmezhető egyöntetűség.

Felmerül a kérdés, hogy az adatbázis „laikus” használójában a vers egyszeri olvasása után megfogalmazódik-e a többféle, eltérő eredményhez vezető olvasat fennállásának lehetősége, avagy csupán az általunk rögzített versbéli témák (jelen esetben a hatalom és a szerelem) figyelembevételével, egyféleképpen értelmezi a művet.

Mindezek fényében érdemes fontolóra venni, hogy valóban helytálló-e azon teória, hogy interpretációt semmilyen esetben sem csatolunk a feldolgozott művekhez kapcsolódóan, még ily szélsőséges esetekben sem.

Varga Réka

A Pécsi Tudományegyetem ötödéves magyar szakos hallgatója vagyok. Alkalmazott irodalomtudomány és régi magyarországi irodalom szakirányon lehetőségem nyílt elmélyülni a filológia tárgykörében, ezen belül is leginkább Bogáti Fazakas Miklós zsoltáraival foglalkoztam. A zsoltárok különböző megjelenési helyének vizsgálata közben szorosabb ismeretségbe kerültem Mátéfi János kódexével, BA szakdolgozatom is ennek a témának szenteltem, és a Kerényi Károly Szakkollégiumba is ezzel a témával nyertem felvételt.

Mátéfi János kódexe és a szombatos hagyomány

A Bogáti Fazakas Miklós teljes Psalteriumát valaha tartalmazó kéziratok források közül ma hét kódexet ismerünk, melyet egy pécsi munkacsoport évek óta vizsgál. A szövegváltozatok alapos összehasonlító vizsgálata során hamar világossá vált, hogy a Mátéfi János nevéhez köthető kódex különösen furcsa variánsokat hordoz.

Mátéfi nevéhez ráadásul nem ez az egy kódex kötődik, hanem egy szombatos énekeket tartalmazó is.

A zsoltárokat tartalmazó kódex esetében sok érdekességekre bukkanhatunk. Bogáti Fazakas Miklós munkásságára oly jellemző elemektől fosztotta meg a másoló/átíró a zsoltárok szövegét, melyeknek pontos okát eddig nem sikerült kideríteni, de több megoldás is kézenfekvőnek tűnik. Kutatásaim során többféle – néhol egymásnak ellentmondó indokokat találtam –, melyeket talán magyarázatul szolgálhatnak a változásra. E magyarázatok néhol magukból a zsoltárokból, néhol a kódexek más szövegeiből következhetnek. Az eddig elért eredményeket szeretném előadásomban összefoglalni.

v

e

Támogatóink:

SZTE BTK Régi Magyar
Irodalmi Tanszék

ELTE BTK Centre des Hautes
Études de la Renaissance

ELTE BTK Régi Magyar
Irodalom Tanszék

SZTE BTK Hallgatói
Önkormányzat

József Attila Kör

ELTE BTK Hallgatói
Önkormányzat

s

r